

Pantanal

Pantanal i Brasilien är en av världens artrikaste platser. Världens största våtmark bjuder på fantastiska djurmöten och fotomöjligheter med jaguaren som huvudnummer. Fotografen och reseledaren Henrik Karlsson delar med sig om vad som är viktigt att tänka på för en lyckad fotoresa till Pantanal.

En av Pantanals mer uppseendeväckande fåglar är jättetukanen som med sin enorma näbb inte går att ta miste på. Ofta ser man den födosökande i fruktträd.
© Henrik Karlsson

Att resa till Pantanal

En guide i samarbete med Wildnaturefotoresor.se

Bästa färdvägen

Via São Paolo eller Rio de Janeiro flyger du till Cuiabá som är den flygplats som ligger närmast norra Pantanal. Flyg från Europa till Brasilien landar oftast på morgonen vilket gör att du kan ta ett inrikesflyg till Cuiabá på förmiddagen och vara framme till lunch.

Bästa perioden

Juli till november, övrig tid av året är regnperiod och Pantanal är då mycket svårframkomligt. Ju längre in i torrperioden desto mer håller jaguarerna till vid floderna då deras huvudföda, kajmanerna, koncentreras där när våtmarkerna torkar ut.

Transport

Det går att utforska Pantanal med hyrbil, förutom när man letar efter jaguar på floden. Om man hyr bil är det viktigt att tänka på att vägarna är dåliga och att man kan behöva köra genom större vattensamlingar. Extra försäkringar för räddning och andra ovälkomna överraskningar rekommenderas starkt. Om man hyr bil själv bör man även se till att ha någon form av kommunikationsradio då det inte finns något mobilnät i Pantanal. Lodger har ofta wifi men det är inget att lita på och de är ofta ur funktion. Ofta är denna typen av resor lättare att genomföra med ett resebolag.

Hotell/lodger

Se till att du bokat alla hotell och lodger i förväg eftersom de flesta lodger har få rum. Boka även safarier och andra aktiviteter i förväg.

Brasilien

Pantanal

Sao Paolo

Oceloten är ett strikt nattaktivt kattdjur och är oftast mycket skygg. För att kunna fotografera den i det vilda krävs ofta en stor portion tur men Pantanal är nog den bästa platsen i världen att se och fotografera dessa katter. Med rätt guide och lokalkunskap har du stora möjligheter att fotografera oceloten i den varma tropiska Pantanal-natten.

© Henrik Karlsson

Utmed Pantanals floder och våtmarker möts man ständigt av fåglar, som hägrar, vadarfåglar, rovfåglar och kungsfiskare. Många fåglar är orädda och man kan komma dem nära. Att ta bilder som inte är klassiska artbilder, som denna ringkungsfiskare som precis fångat en fisk, kräver både tålamod, duktiga guider och rätt förutsättningar. © Henrik Karlsson

Jätteuttern är en av Pantanalns skickligaste jägare. Alltid i full fart och som fotograf måste man vara med när uttrarna dyker upp. Jätteuttrar är sociala djur och man ser dem näsan alltid i familjegrupper. Idag är jätteuttern en mycket hotad art, framför allt på grund av tjuvjakt och habitatförstörelse. I dag uppskattas hela världspopulationen bestå av ca 5000 djur. Pantanal är ett av jätteutterns sista starka fästen. © Henrik Karlsson

De stora kattdjuren lockar många naturfotografer. Tigrar i Indien och lejon i Afrika har man länge kunnat fotografera i många fina områden. Världens tredje största kattdjur, jaguaren har varit desto svårare om inte näst intill omöjlig att både få se och att fotografera. Jakt och förstörelse av jaguarens livsmiljö har gjort ett redan sällsynt djur ännu svårare att skåda. Bara för 10-15 år sedan hörde det till ovanligheterna att få se en vild jaguar i Pantanal men idag är det annorlunda. Runt floderna i norra Pantanal finns kanske världens tätaste jaguarbestånd, detta tack vare en attitydförändring bland Pantanalns markägare. I dag är jaguaren en viktig inkomstkälla för många markägare genom ekoturism. Många fazendor (lantbruksfastigheter) låter numer en naturlig vegetation växa upp och man har slutat att jaga djuren. Sakta men säkert återkommer växter och djur.

Med bland annat drygt 600 fågelarter, 80 däggdjursarter och 50 reptilarter är Pantanal ett naturfotografiskt paradiset. Denna rikedom kan

göra att det är lätt att tro att bara man är där så ser man djur överallt. På sätt och vis kan det vara så och framför allt när det gäller fåglar. Om man däremot vill fotografera Pantanalns ikonarter, som jaguar, tapir, ocelot, jabirustork och hyacintara, så finns de inte överallt. De riktigt bra platserna att fota dem på är fortfarande få.

Antalet lodger ökar utmed den 147 kilometer långa grusväg som skär genom Pantanal men av dessa är det endast ett fåtal som är riktigt bra för fotografering. Nästan all mark i Pantanal är privatägd vilket innebär att man inte kan röra sig som man vill, bor man på en lodge så är det på den fastigheten man letar efter djur. Detta gör det ännu viktigare att ha kännedom om var djuren finns.

När man färdats alla 147 km på grusvägen som kallas Transpantinerian kommer man till Cuiabáfloden och den lilla byn Porto Jofre som är porten till det som idag ofta kallas för Jaguarland. Det är här sökandet efter jaguarer tar sin början på riktigt. Med båt åker man upp i det flodsystem

som finns här. Precis som utmed Transpantinerian finns här numera många lodger och företag som anordnar jaguarsafarier. Dessutom finns ett antal flytande hotell som ligger i flodsystemet mitt inne i Jaguarland. Här står man inför ett val: Väljer man att bo i Porto Jofre är det cirka 30-45 minuters båtresa till kärnområdet för jaguarerna, som man då får åka fyra gånger varje dag. Bor man på floden får man betala lite mer men å andra sidan bor man mitt i kärnområdet. Båtarna är också en viktig faktor för att fototresa ska bli lyckad. Som fotograf vill man ha mycket utrymme och möjlighet att kunna fotografera åt båda hållen därför är det viktigt att man vet att man har en sätesrad för sig själv i båten.

Tänk på att även om djuren till viss del är vana vid bilar och båtar så är det trots allt vilda och gör som de vill. Ibland har man tur och får fantastiska möten och fototillfällen direkt och ibland tar det tid innan fototillfället dyker upp. Som alltid när det gäller djurfotografering så är tålamod något av det viktigaste att ha med sig på resan.

Jaguaren är Pantanalns stora attraktion. Från att vara nästan utrotad i området och nästan omöjlig att se erbjuder nu Pantanal den absolut bästa möjligheten i världen att möta dessa katter. © Henrik Karlsson

Tips inför din fotoresa

Guide ett måste

Att ha en bra guide är A och O för att din fotoresa ska bli lyckad. Som fotograf är det viktigt att guiden inte bara kan alla djur och fåglar utan även har en fotografisk förståelse så han kan placera safarifordon och båtar i fotografiskt bra lägen. Var noga med att din guide pratar engelska.

Vädret i Pantanal

Temperaturen stiger ofta över 40 grader mitt på dagen. Nederbörd är extremt ovanligt under torrperioden, men mot slutet av torrperioden kan enstaka åskskurar förekomma. Med tanke på den starka solen är det viktigt att ha solkräm med sig men även tunna långärmade tröjor och långbyxor samt hatt som skydd för solen.

Fotoutrustning

Pantanal erbjuder många olika typer av motiv, allt från landskap till däggdjur och fåglar, vilket gör det lämpligt

att ha med sig allt från vidvinkelobjektiv till teleobjektiv. På safari, oavsett i fordon, i båt eller till fots, är objektiv från 70-200 mm till 500 mm utmärkta. För att öka brännvidden kan man använda telekonverter. Under safarier med fordon är det viktigt att ha med skydd för kamerautrustningen då det är mycket dammigt. Om man har tillgång till två kamerahus är det bra att ha med dessa med lite olika brännvidder. Detta för att undvika att behöva byta objektiv. Stativ är svårt att använda i safarifordon och båtar där är bönpåsar bättre. Stativ är bra att ha vid fotografering runt omkring lodger.

Var påläst

Om du som fotograf har specifika målarter är det viktigt att du gör research före avresan. Vissa, av fotografier, eftertraktade arter finns bara på specifika ställen och eftersom det oftast är privatägd mark är det svårt att få tillträde om man inte bor på gårdens lodge.

Ljuset

Pantanal ligger relativt nära ekvatorn vilket gör att solen går upp och ner väldigt fort. De ljusförhållanden vi är vana vid från Norden finns inte här, men morgnar och kvällar bjuder på ett fantastisk ljus under en kort period. Försök att utnyttja denna stund.

Förläng din resa

När du rest så långt passa då på att se något mer i Brasilien. Planera in några dagar i Rio de Janeiro och upplev Copacabana eller åk till Iguazúfallen på gränsen mellan Brasilien och Argentina.

Fotosidan och Wildnaturefotoresor.se har startat ett samarbete kring fotoresor. Det innebär att vi kommer ha gemensamma reportage om resmål i Fotosidan Magasin. Vi kommer även genomföra arrangemang tillsammans och erbjuda Plus-medlemmar rabatterade priser på resor.